

підкормками «Rindamin» в кількості 1,5-2,5 кг на голову. Концентровані корми, як і мінеральні підкормки, власник ферми закуповує оптовими партіями. Грубі корми заготовлюються в господарстві. Також додатково закуповується солома в тюках для підстилки тваринам в зимовий період. Технологія використання культурних пасовищ дозволяє мінімізувати витрати на годівлю тварин і тим самим в рази здешевлює собівартість продукції.

В зимово-стійловий період тварин утримують в ангарних приміщеннях в боксах на глибокій підстилці. Під стелею обладнана естакада, на яку спеціальними навантажувачами подають тюки з соломкою на зберігання, а звідти щоранку працівник здійснює їх в якості підстилки для тварин. Годівля проходить в приміщенні, спочатку на кормовий стіл роздають суміш мінералів «Rindamin» з концентратами, а потім додають сінаж за допомогою кормороздавача. Сіно завозиться тюками і рулонами а вже потім розтрушується на кормові столи.

Для напування тварин використовуються напувалки з підігрівом, також є годівнички, де знаходиться сіль в брикетах. Забій молодняка проводять щотижня на спеціалізованому забійному пункті. Після чого власник забирає напівтуші в господарство, де обладнано холодильні і морозильні камери. На території господарства обладнано невеличкі за розмірами цехи, де туші обвалюють, сортують і відправляють на ринок у вигляді кускового м'яса. В залежності від домовленостей з торговельною мережею в господарстві виготовляють копченості. Мені теж доводилось працювати в переробному цеху. Слід відмітити, що витрати які власник ферми несе при виробництві продукції тваринництва, покриваються успішно, адже реалізаційна ціна 1 кілограма копченої грудинки становила 42 євро. Окрім всього, фермер одержує від держави багато інших дотацій, що дозволяє ефективно вести бізнес і бути успішним.

УДК 638.145.5

Матушак В.О., учениця 11 класу хіміко-біологічного напрямку*
Лицей №17, м. Хмельницький, Україна

ШТУЧНЕ ВИВЕДЕННЯ БДЖОЛИНИХ МАТОК

Сучасне бджільництво є важливою допоміжною галуззю сільськогосподарського господарства. Його значення не обмежується лише виробництвом і одержанням прибутків від реалізації меду та іншої продукції. В живій природі, завдяки запиленню ентомофільних рослин, медоносні бджоли стали важливим елементом підтримки встановлених

* Науковий керівник – Ковальчук Л.Р., завідувач кафедри хіміко-біологічних наук

багатосторонніх зв'язків у тваринному і рослинному світі. Запилення бджолами посівів і насаджень сільськогосподарських культур дозволяє значно підвищувати їх урожайність. Зростає значення бджіл і як живого індикатора навколишнього середовища. Технологія штучного виведення бджолиних маток полягає в тому, що пасічник втручається в життя сім'ї в певний момент, вміло використовуючи інстинкт бджолиної сім'ї – поновлення цілісності системи. Даний спосіб базується на відборі від кращих сімей племінного матеріалу і його передаванні на виховання іншій родині, в якій послаблено або розірвано зв'язок між бджолами і маткою. Способи штучного виведення бджолиних маток розрізняють за методами підготовки племінного матеріалу для виховання й принципом формування та використання сімей-вихователюк. Методи підготовки племінного матеріалу такі: з перенесенням личинок; без перенесення личинок і комбіновані методи. За принципом формування сімей-вихователюк розрізняють виведення маток при повному, неповному осиротінні сім'ї та комбіноване (застосування стартерів і фінішерів). Порівняно з природним, штучне виведення має ряд переваг: планове одержання маток і в необхідній кількості, поліпшення спадкових ознак, збільшення виходу маток з розрахунку на одну бджолину сім'ю, оптимізація умов виховання шляхом послаблення дії негативних факторів на сім'ю-вихователюку тощо. Від бджіл одержують: мед, віск, прополіс, маточне молочко, квітковий пилок, бджолину отруту. Вони різноманітні за складом і властивостями, неповторні за своєю природою, мають велике значення для людей. Кожному продукту бджільництва характерна своя технологія. На пасіках отримують квітковий мед різних ботанічних сортів (з гречки, соняшнику, липи, білої акації, конюшини, еспарцету тощо) та падевий. Мед відкачують у зрілому стані, фасують, зберігають за температури 5-10 °С.

УДК 636.52/58.082 474:637 433 /434

Пикалюк Д.П., студент III курсу напряму підготовки «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»*

Подільський ДАТУ, м. Кам'янець-Подільський, Україна

ЗБЕРІГАННЯ ІНКУБАЦІЙНИХ ЯЄЦЬ НА ЯЙЦЕСКЛАДАХ

Необхідними ланками технологічного процесу на сучасних підприємствах птахівництва, які виробляють товарне яйце та працюють у галузі репродукції стада, є обробка й зберігання яєць у спеціально виділених й обладнаних приміщеннях – яйцескладах. Яйця на яйцескладі

* Науковий керівник – Пустова Н.В., кандидат с.-г. наук, доцент